

## **Ilinniarnermi periuseq C - 2022**

### **1. Ilinniartitsissutip inissisimanagera**

Ilinniartitsissummi ilinniarnermi periutsimi ilinniartut ilinniarnertuunngorniarfimmi sulianik ingerlatsinermi sulineramik ilisimasarlutik nammineerlutillu isummernissamik ilinniassapput. Teknikkit suleriaatsillu ilinniarnermut naleqquttut ilinniarnertuunngorniarfimmi ilinniarnerminni ingerlaqqillutillu ilinniarnerminni atorsinnaasatik ineriartorteqqissinnaasatillu atornissaannik ilinniartut ilinniartitsissummi sungiusassapput. Pitsaasumik suleriaaseqaleriartornissamut ilinniarnermillu ingerlatsinissamut ilinniartut ilinniartitsissummi taperserneqassapput, taamaalillutik aqqissuussamik isiginninniarlutillu ilikkagaqarnissamut ilinniarnerep ingerlannerani tunngaveqalissallutik.

### **2. Ilinniartitsissummi siunertat**

#### *Ilisimasat piginnaasallu*

Ilinniartut ilinniarnermi teknikkinik suleriaatsinillu tunngaviusunik atuinissamik ilisimasaqalissapput piginnaasaqalerlutillu.

#### *Iikkagaqartarnermi sulinermilu piginnaasat*

Ilinniartut pinngortitalerinermi, inuiaqatigiilerinermi, teknik inulerinermillu ilinniartitsissutini ilinniarnermi periutsinik atuisinnaassapput, taamaalillutik ilinniartitsissutini tamani annertunerpaamik pissarsinissamut tunngavissaqalissallutik, ilinniarnermilu periuseq taamaalilluni ilinniartut ilinniarneranni atassuteqartitsinissamut tapersiissalluni.

#### *Inuttut inuillu akornanni attaveqaqatigiittarnermi piginnaasat*

Ilinniartut namminneq ilinniagaqarnertik pillugu qisuariaateqarsinnaassapput allanillu suleqateqarsinnaassallutik. Ilinniartut inuttut kinaassutsip pilersinneranut atatillugu namminneq ilikkagaqartarnerminni periusertik ineriartortinnissaanik annertusarnissaanillu suliaqarsinnaassapput, taammalilluni ataasiakkaarlutik inuillu attaveqaqatigiittarneranni ingerlatsinissamut periarfissaat annertusarneqassalluni.

#### *Kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni piginnaasat*

Ilinniartut ilikkagaqartarnermi periutsinik imatut ilisimasaqartigissapput atuisinnaatigissallutillu Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni nunarsuarmilu inuiaqatigiinni peqataavinnissami piginnaasaat nukittorsarneqassallutik.

### **3. Iikkagassatut anguniakkat imarisaalu**

#### **3.1 Iikkagassatut anguniakkat:**

Ilinniartut uku piginnaalissavaat:

- a) ilinniartitsinissamik peqataavinnissap pingaaruteqassusianik ilisimasaqarneq takutissinnaassavaat,

- b) immikkoortunut immikkoortitsinermi qaffasissutsit assigiinngitsut atorluarsinnaanerak takussinnaassavaat,
- c) nalilersuisinnaassapput timitaqanngitsumillu eqqarsarsinnaassallutik,
- d) namminnek misilittakkanik oqallisiginnaassavaat,
- e) allattugaqarsinnaassapput taakkunanngalu atuisinnaassallutik,
- f) suleqatigiinni suliniutinillu suleqarnermi suleriaatsit, suliasat agguataarnerat siuariarnerlu pillugit ilisimasaqarnertik takutissinnaassavaat,
- g) oqaluttariarsorluni saqqummiineq sungiusassavaat.
- h) tunngavilersuisinnaaneq sungiusassavaat,
- i) suut attaveqatigiittarnermut pitsaasumut siuarsaataasarnersut akornutaasarnersullu pillugit ilisimasatik takutissinnaassavaat aamm
- j) allagaqarnerup ingerlavii sungiusassavaat.

### 3.2 Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnerit

Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnerit ukuupput:

- a) atuartarnermi periutsit,
- b) allattueriaatsit,
- c) tusarnaavissinnaaneq,
- d) sulinermi ileqqut aqqissuullugit,
- e) allagaqartarnermi teknikkik,
- f) suleqatigiilluni suliniutinillu suliaqarneq,
- g) isornartorsiuisinnaalluni pasissutissanik ujarlerneq
- h) ilikkagaqariaatsit pillugit atuagarsorneq
- i) attaveqartarneq, tassunga ilanngullugit oqaluuttariarsorluni saqqummiinermi periutsit
- j) nalilersueriaatsit aamma
- k) Ukkataqarsinnaaneq, ingerlatsiinnarsinnaassuseq aamma itisiliisinnaaneq.

### 3.3 Ilassutitut ilinniakkat

Ilinniartut taamaallaat pingaarnertut ilinniakkat atorlugit ilikkagassatigut anguniakkat angusinnaassanngilaat. Ilinniartitsissummi ilinniarnermi periuseq ilassutitut ilinniakkat ilinniakkat imaarisaanut pingaarnernut atassuteqartitsissapput itisiliillutillu, suliamillu ingerlatsinermi ilisimasat annertusarneqassallutik, ilinniartut taamaalillutik ilikkagassatut anguniakkat angusinnaaniassammagit. Ilinniartitsissutmmiilinniarnermi periuseq ilinniartitsissutinik allanik annertuumik suleqatigiissitsisoqartariaqarpoq, ilassutitullu ilinniakkat tassunga atatillugu imatut aqqissuunneqassallutik ilinniakkat sammivianik isiginniarnep annertusarnissaanut tapersiisillugu.

Ilassutitut ilinniakkani sammisat tassaasinnaapput:

- a) nalunaarusiamik allanneq,
- b) allamiut oqaasiinik piginnaasaqalerneq,
- c) allattarfissuaq teknologik atuisoq

- d) apersueriaaseq,
- e) misissueriaaseq,
- f) oqallorinneq aamma
- g) regnearkit.

#### **4. Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnert**

Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnert ukuupput:

- a) Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanerani aamma Danmarkip oqaluttuarisaanerani nunarsuarmilu oqaluttuarisaanerani pingaarnert,
- b) ukiut hundredelikkaat 20-anni 21-iannilu saqitsaarnert suleqatigiinnerillu pingaarnert,
- c) Europami 1945-p kingorna politikkikkut aningaasaqarnikkulu ineriartortitsinert pingaarnert,
- d) Kalaallit Nunaannit nunallu tamat akornannit isigalugu tamat oqartussaaqataanerisa inuillu pisinnaatitaaffiisa ineriartortinneqarnerat,
- e) nunarsuup immikkoortuisa pisuut piitsullu akornanni pissutsit aamma nunarsuarmi suliassat agguarnerisa ineriartortinneqarnerat aamma
- f) Kalaallit Nunaanni avataanilu kulturit inuuniarnermilu atugassarisa.
- g) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut annertunerpaamik atassuteqartitsilluni.

Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniarnermi tamani suleriaatsinik ilinniarnermilu teknikkiniq ilinniartitsissumi ilaasunik ataatsimut isiginnissinnaalersillugit imminnullu atanerannik paasinnissinnaalersillugit.

Aqqissuussinermi periuseq tunngavisoq tassaavoq sammisaqarluni ilinniartitsineq, tassani ilinniakkat imarisai pingaarnert immikkoortui ilinniartitsinerup naammassinerani paasissutissiissutigineqarsimassallutik. Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq taanna ilinniartut suliamik ingerlatsineq aallaavigalugu inuttut inuillu attaveqatigiittarnerani piginnaasaasa ineriartortinnerannut tapersiisillugu, aammalu ilinniarnermi piginnaasat isortorsiuilluni eqqarsarsinnaanermik suliaqarneq aqutugalugu ilinniartitsissutinillu allanik suleqatigiissitsinikkut ineriartortinneqassallutik.

#### **4.2 Suleriaatsit**

Assigiinngiaarsitsinissaq siuariartornissarlu siunertaralugit ilinniartitsineq aqqissuunneqassaaq. Ilinniartitsisut qitiutillugit ilinniartullu qitiutillugit ilinniartitseriaatsit allanngorartinneqassapput, aammalu pisunit ataasiakkaaniit malittarisassanut eqqarsartariaaseq aammalu uppersaasiernerlu paarlakaajaatsinneqassallutik. Ilinniartitsinermi ilinniartut piginnaasaasa assigiinngiaarnerat isiginiarneqassaaq.

Ilinniartitsinermi aqqissuussinermi ilinniartut assigiinngiiaartut, taakku ilikkagaqariaasii pisariaqartitaallu isiginiarneqassapput. Ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik siullertut oqaasillit aappaattullu oqaasillit isiginiarneqassapput.

### **4.3 It**

IT-mik atuineq ilinniarnermi piginnaasani qitiuvoq. Ilinniartitsissummi ilinniarnermi periutsimi IT-mi sakkut tamatigoortumik atornerarnerat aamma internetimi apersuusersuisumik paasisutissanik ujarlerneq suliarineqassapput.

### **4.4 Ilinniartitsissummi oqaatsit**

Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik atuinerat ilinniartitsissummilu taaguutininik paasinninnerat atuinerallu aqqissuussamik ineriartortillugu. Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi taassuma siuliani oqaatsinik taaguutinillu paasinnissaaleriartortillugit.

### **4.5 Ilinniartitsissutitut allanut atassuteqartitsineq**

Ilinniarnermi periuseq ilinniartitsissuni tamani qitiuvoq, tamassumalu suliamik ingerlatsinerni suleqatiginneq annertuumik pingaaruteqalersippaa. Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartitsissutini allani ilinniakkat imarisaannik ilinniartut suliarisaannik piffissap ilaani suliaqartoqartarluni.

## **5. Nalilersuineq**

### **5.1 Ingerlaavartumik nalilersuineq**

Ingerlaavartumik nalilersuisarneq ilinniartitsissummi ilikkagassatut anguniakkat tunngavigalugit pisassaaq. Ilinniartitsissummi ataasiakkaanut ilitsersuisoqartassaaq, tassani ilinniartut ilinniartitsissummi killiffiup qaffasissusianik ersarissumik paasisinneqassallutik

### **5.2 Misilitseriaaseq**

Ilinniarnermi periutsimi inaarutaasumik misilitsittoqassanngilaq.